

Beknopt verslag/conclusies van de Commissie Bestuur en Middelen van de gemeenteraad Emmen op donderdag 11 oktober 2007, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer J.H.G. Sulmann (t.v.v. de heer G.J. Horstman)
Commissiegriffier	:	de heer A.S. Heine
Collegeleden	:	de heer J. Kuper, de heer G. Evenhuis (t.v.v. burgemeester de heer C. Bijl)
Verslaglegging	:	de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)
De raadsleden	:	de heer B.R. Arends, de heer H.J. Hulsegge, mevrouw A.G. Louwes-Linnemann, de heer W.O. Meijer, de heer J.H. de Wildt (PvdA); de heer F. Ensink, mevrouw Z.S. Huising-Oldengarm, de heer B.D. Wilms (CDA); mevrouw T. Houwing-Haisma, mevrouw G. Logtenberg (VVD); de heer D.J. Douwstra, de heer G.H.H. Linnemann (BGE); de heer R.A.J. Kalmeijer (SP); de heer H. Huttinga (ChristenUnie); de heer A.W.J. Schoo (DOP); de heer J. Dijkgraaf (GroenLinks)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Sulmann vervangt de heer Horstman en opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen hartelijk welkom. De agenda wordt conform vastgesteld.

2. Presentatie

Toelichting op begroting 2008-2011 onderdeel BTW compensatiefonds

De heer Kuperus (Deloitte) geeft een presentatie, de hand-outs zullen verspreid worden. Gemeenten kunnen BTW declareren uit het BTW compensatiefonds (BCF), dat gevoed wordt uit het gemeentefonds. Het doel is de concurrentiepositie van derden te vergroten; BTW-constructies te voorkomen; en uitwisseling van personeel makkelijker te maken. Het BCF is in 2003 ingevoerd, in Emmen is de invoering mede dankzij een goed plan van aanpak prima verlopen. De gemeentelijke declaraties waren hoger dan het Rijk verwachtte en daarom is in 2006 besloten tot een extra korting op het gemeentefonds. Voor Emmen gaat het om € 3.030.000: bijna 1,3 miljoen euro incidenteel voor in het verleden te hoge declaraties en bijna 1,8 miljoen euro structureel voor in de toekomst verwachte hogere declaraties. Het incidentele deel is gedekt uit de reserve, het structurele deel komt als taakstelling op de exploitatiebudgetten. Het directe budgettaire effect is te verklaren door de verschillende gehanteerde stelsels: het Rijk werkt met een kasstelsel en de gemeente met een baten en lasten stelsel. De BTW valt nu niet meer onder de totale lasten, waardoor de rente en afschrijving van de kapitaallasten afnemen. Het negatieve exploitatiesaldo van 995.000 euro wordt door de afnemende kapitaallasten ingelopen. Eerst zijn er tijdelijk tekorten, maar in de loop van de tijd zal dit ombuigen in een voordeel waardoor Emmen een neutrale gemeente is. De conclusies van het onderzoek van Deloitte zijn: (1) De gemaakte keuzes in 2002 zijn in grote lijnen juist geweest; (2) Specifieke toewijzing van BCF aan budgetten is niet haalbaar; (3) De reserve is sneller uitgeput dan verwacht, in 2009 en niet in 2015 door de exploitatietekorten en de vereveningsbijdrage; (4) Hogere declaraties hadden na 2002 tot budgettaire aframing moeten leiden om voordeel in de exploitatie te hebben. Vijf aanbevelingen heeft de gemeente verwerkt in de begroting. (1) Het negatieve exploitatiesaldo is binnen de exploitatiebudgetten opgelost door taakstellingen; (2) Onderzocht wordt in welke mate er gebruik is gemaakt van de BTW als kostencomponent bij kostendekkende heffingen, vooralsnog wordt drie ton per jaar meegenomen ten laste van de bestemmingsreserve afvalstoffen; (3) Het aframen

van het budget door inhuur van derden met BTW-component wordt onderzocht, de BTW-régimes van derden zijn nog niet altijd duidelijk. Voor 2008 wordt uitgegaan van een structureel effect van twee ton; (4) BTW-administratie in samenwerkingsverbanden zal worden verbeterd door het AKT, voor het einde van het jaar zijn de verbanden in kaart gebracht; (5) Er zal worden gewerkt aan een verbeterde transparantie van de BTW-administratie. Technische vragen kunnen via de afdeling Concernstaf gesteld worden bij Siege Veenstra en André Bosma.

VVD is benieuwd of het Rijk voordeelgemeenten individueel gaat korten. **De heer Kuperus** geeft aan dat het verdeeld wordt: hogere totale landelijke declaraties leiden tot hogere korting op het gemeentefonds voor alle gemeenten. **VVD** oppert de voortgang van de aanbevelingen te rapporteren aan de auditcommissie. Er zijn veel wijzigingen geweest en te verwachten, komt er volgend jaar een nieuw onderzoek? **De heer Kuperus** antwoordt dat het onderwerp bij de normale controle aandacht krijgt en mocht het nodig zijn dan zal een vervolgonderzoek ingesteld worden.

De voorzitter meldt dat de hand-outs en het rapport aan de fractievoorzitters ter beschikking gesteld zullen worden.

3. Spreekrecht:

Geen aanmeldingen.

4. Rondvraag

Niemand wenst het woord.

5. Bespreken C-stukken

Niet van toepassing.

6. Bespreken B-stukken

6A Slotwijziging en Controleprotocol 2007 gemeente Emmen

Wethouder Kuper licht toe dat het opnemen van de wijzigingen in de BERAP II leidt tot een nog betere BERAP en meer transparantie. Ook volgens de accountant sluit het meer aan bij professionalisering van de planning en control.

VVD wil weten wanneer de BERAP er komt, **wethouder Kuper** antwoordt dat de BERAP II na de herfstvakantie in het college komt en in elk geval voor de begrotingsbehandeling naar de raad zal gaan.

PvdA noemt in eerste termijn de toelichting van de wethouder verhelderend, maar heeft toch grote bedenkingen. Komt het budgetrecht van de raad niet in gevaar? De slotwijziging biedt een goed handvat voor de raad. In het verleden verschilde de BERAP wel eens van de slotwijziging, de BERAP moet de slotwijziging dus wel zo dicht mogelijk benaderen.

CDA stemt in met deze poging de planning en control cyclus te verbeteren. De verschillenanalyse moet dan wel eerder aan bod komen dan de BERAP nu.

ChristenUnie sluit zich aan bij de PvdA. De BERAP moet bovendien dan wel gevolgd worden door een besluittekst met de laatste wijzigingen. De foutenmarge van 9,3 miljoen euro is fors. Was het uiteenlopen van de BTW-declaraties en de korting op het gemeentefonds eerder in beeld gekomen met een striktere marge?

Wethouder Kuper antwoordt dat een foutenmarge van 1 procent gangbaar is bij gemeenten. Aanscherping van de marge heeft organisatorische en financiële consequenties voor de controle door de accountant. Bovendien is het geen vluchtroute van het college en is inzichtelijk wat onder de marge valt. De vraag over BTW wordt meegenomen. Een lijst met goed te keuren verschillen is waarschijnlijk mogelijk. Het budgetrecht wordt niet aangetast. In plaats van één keer per jaar een hamerstuk met de wijzigingen worden de verschillen straks duidelijker gespecificeerd in de BERAP.

PvdA gaat in tweede termijn akkoord komend jaar deze procedure te volgen, maar zal de BERAP wel nadrukkelijk toetsen en verwacht volgend jaar opnieuw een voorstel. De foutenmarge is goed zo, verschillen boven de drie ton moeten gemeld worden.

ChristenUnie vindt dat het budgetrecht hierdoor wel wordt aangetast: veel kleine onzichtbare bedragen leveren samen potentieel een hoge post op.

VVD vindt de foutenmarge zo ook goed. De raad heeft voldoende instrumenten met onderzoek door de Rekenkamer en de Auditcommissie.

Wethouder Kuper begrijpt de zorg van de ChristenUnie. De accountant neemt echter ook steekproeven om rechtmatigheid te toetsen.

De voorzitter concludeert dat het als A-stuk naar de raad kan.

7. Bespreken A-stukken

7A Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Emmen 2007

PvdA zou het in plaats van een eerste dereguleringsslag liever een eerste poging noemen, er komt nog een volgende ronde en er moet nog veel gebeuren. Verder zou het goed zijn de vastgestelde APV helder naar burgers te communiceren, iedereen wordt geacht de wet te kennen.

CDA is zeer content met de APV en werkt graag mee aan verdere deregulering. Op pagina 2 staat dat de vergunning voor snuffelmarkten niet gewijzigd is: wat is dat en waarom niet?

GroenLinks verbaasd zich erover dat het een A-stuk is, **ChristenUnie** werpt tegen dat GroenLinks bezwaar had kunnen maken. **Groenlinks** vervolgt dat bij artikel 2 lid 5, 6 en 7 vraagtekens zijn te plaatsen. Levert een voortdurende aantasting van de privacy echt meer veiligheid op? En moet veiligheid altijd de leidraad zijn? Cameratoezicht zorgt vaak voor een verplaatsing van het probleem. GroenLinks ziet het geld liever in preventieve projecten gestoken en verzoekt het college na een jaar met een evaluatie van de resultaten van deze artikelen te komen. GroenLinks heeft een wijzigingsvoorstel voor artikel 1.6 en zal eventueel met een amendement komen. Het gaat erom dierenwelzijn als weigeringsgrond voor vergunningen op te nemen.

VVD stelt voor artikel 2.42 over het verbod op vuur te stoken tekstueel te wijzigen. De zinsnede “voor zover dat geen gevaar, overlast of hinder voor de omgeving oplevert” uit 2.2.c zou ook bij 2.2.a en 2.2.b opgenomen dienen te worden.

ChristenUnie vraagt zich af er niet had moeten staan dat buurtfeesten tot 24.00 uur mogen duren, nu staat er dat ze 24 uur mogen duren.

Wethouder Evenhuis noemt het aanpakken van de APV een goede start, het zal vast een vervolg krijgen want het is nog steeds een dik pak papier. De gemeente gaat soms verder dan de VNG met dereguleren. De wethouder kan zich voorstellen dat er een goede voorlichting en publiciteit volgt op de APV zodat burgers er kennis van kunnen nemen. Snuffelmarkten zijn onder andere rommelmarkten. Het doel was betere dienstverlening en niet alleen de regels zelf, maar ook de cultuur en logistiek in de gemeentelijke organisatie en het formulierensysteem hebben aandacht gekregen. De wethouder zegt toe na een jaar met een evaluerende notitie te komen over door GroenLinks bedoelde artikelen rondom veiligheid. Het voorstel van GroenLinks over dierenwelzijn ligt in het verlengde van de notitie “Zorg voor dieren” van 19 oktober 2006. Technisch gezien is het mogelijk de wijziging voor de raadsvergadering te verwerken. **PvdA** maakt bezwaar, de andere fracties kennen de inhoud en de toelichting van de wijziging nog niet, het college blijkt wel. **Wethouder Evenhuis** vindt een amendement ook prima, het was slechts een serviceaanbod van het college. De wethouder neemt de technische opmerkingen mee.

CDA noemt een wijziging overbodig, in de toelichting op pagina 35 staan al voorbeelden van dierenwelzijn genoemd.

GroenLinks is blij met de toezegging van een evaluatie op genoemde veiligheidsartikelen. GroenLinks zal de tekst en de toelichting van het amendement voor artikel 1.6 rondmailen en proberen de fracties te overtuigen dat het wel degelijk een goede toevoeging betreft.

PvdA pleit ervoor met structurele wijzigingen te wachten op de veranderingen van het VNG die ophanden zijn.

De voorzitter concludeert dat het als B-stuk naar de raad gaat, GroenLinks zal haar amendement met toelichting rondsturen voor de raadsvergadering.

8. Onderwerpen ter bespreking

8B Oplevering gemeentehuis (op verzoek VVD)

Wethouder Kuper probeert een compleet beeld te schetsen van de stand van zaken. De oplevering heeft flinke vertraging opgelopen en daar zijn verschillende oorzaken voor. De innovatieve aanbestedingsmethode brengt mee dat het definitieve bestek tijdens de voorbereidingen van nieuwbouw gemaakt wordt. Dat heeft voor- en nadelen. De planning van 44 weken inclusief vakantie was zeer ambitieus. De architect moest een aantal keren een nieuw ontwerp maken door behandeling in de welstandscommissie. Het flexwerkconcept is verder doorgevoerd dan oorspronkelijk gepland en dat bracht ook aanpassingen en veranderingen met zich mee. Op 26 september is overeenstemming met de aannemer bereikt en is begonnen met het storten van de vloer, nu is het optrekken van de muren aan de beurt. Arbitrage tegen de aannemer is overwogen, maar zou uiteindelijk alleen verliezers kennen. Drie mogelijke uitkomsten waren: de gemeente draait op voor alle kosten; de aannemer draait op voor alle kosten; gemeente en aannemer delen de kosten. In overleg is gekozen voor het laatste, wat voor de gemeente 480.000 euro aan meerwerk meebracht gefinancierd uit de post onvoorzien van 1,2 miljoen euro, daarin is dus nog zeven ton over. Het is een omissie van de wethouder niet eerder een claim van 525.000 euro in te dienen voor de vertraging, de wethouder volgde het advies op eerst de kosten van de dislocatie in rekening te brengen. Achteraf bleek dat juridisch niet de juiste weg. Uiteindelijk heeft de gemeente het realistische scenario gekozen de kosten met de aannemer te delen.

VVD heeft nog geen goed gevoel. Een tijdje geleden zou het de fout van de aannemer zijn en was de gemeente niet bereid met extra geld over de brug te komen, nu ligt dat blijkbaar anders. **VVD** ziet voornamelijk alleen de nadelen van deze innovatieve aanbestedingsmethode. Er is inderdaad een post onvoorzien, maar de bouw is nog maar net begonnen. Op pagina 4 dekt de onderuitputting precies de extra kosten van de dislocaties, dat is wel heel toevallig. Meteen gaan voor het scenario van kosten delen betekent het toegeven van behoorlijke missers en is een zwakbod. Wat is de waarde van een planning, een adviseur of een stuurgroep als het zó misloopt? De welstandscommissie komt toch vóór een beslissing aan de orde en niet achteraf?

PvdA vraagt hoe de innovatieve aanbestedingsmethode met de beste prijs-kwaliteit verhouding valt te rijmen met deze brief? Het flexwerkconcept is niet nieuw, waarom is hier niet eerder rekening mee gehouden? Is de capaciteit straks voldoende of moeten straks opnieuw aanpassingen voor flexwerk worden doorgevoerd? Is dit alle vertraging? **PvdA** gaat ervan uit dat de 480.000 euro alle kosten betreffen. Was het contract wel afdoende als de kosten van de dislocatie niet doorberekend worden op de aannemer? **PvdA** vraagt extra aandacht voor de omstandigheden waarin het personeel moet werken in de dislocaties, mogelijk zijn tijdelijke oplossingen en aanpassingen nodig. Welke acties worden genomen met betrekking tot het trouwvrijloen? Is een adviesbureau echt nodig of heeft de gemeente zelf genoeg kwaliteit in huis? Hoe kan de organisatie beter aangestuurd worden, opdat er niet een derde keer vertraging gemeld gaat worden in de toekomst?

CDA wil graag meer toelichting over de goedkeurende verklaring van de welstandscommissie.

ChristenUnie vraagt zich af of er een besluit is genomen op basis van een eerste ruwe schets of een weldoordacht ontwerp. Het geheel komt amateuristisch over, **ChristenUnie** krijgt bijna de kriebels van de verzachtende woorden. Het gaat om miljoenen en het lijkt of het met de mantel der liefde bedekt wordt. De uitloop is bijna 100 procent en heeft grote gevolgen voor de medewerkers.

Bij **GroenLinks** gaan de haren overeind staan. Vooraf is er niet goed nagedacht wat er moest gebeuren, de fractie sluit zich aan bij de gestelde vragen.

DOP noemt de gang van zaken broddelwerk en hoopt niet dat het de voorbode is voor de bouw van het dierenpark-theater. Het is ongekend dat het flexwerkniveau tijdens het traject nog wordt bijgesteld en dat de uitloop bijna 100 procent bedraagt. Vooraf werd de planning al zeer strak en ambitieus genoemd. Er is rekening gehouden met het opzeggen van dislocaties, de gemeente heeft zich daarmee ten onrechte rijk gerekend. De situatie is voor het personeel in het voormalig politiebureau schrijnend. Zijn het contract en de voorbereidingen wel in orde geweest? Is dit alle vertraging? Wie is verantwoordelijk, het college of de wethouder?

Wethouder Kuper is verantwoordelijk. Het project van renovatie en nieuwbouw is niet eenvoudig en kent grote risico's. Gekozen is partijen in te laten schrijven op een voorlopig ontwerp en te beoordelen wie het meest creatief met de onzekerheden om wist te gaan. Het is logisch dat vervolgens tijdens de bouwfase het voorontwerp tot een definitief ontwerp en bestek verwerkt wordt. De onderuitputting is geen toevalstreffer, bovendien is de huur voor de dislocatie per heel jaar berekend. Een maand of een jaar brengt dezelfde kosten mee. De latere oplevering heeft bovendien een jaar minder kapitaallasten (rente en afschrijving) tot gevolg. Bij veel andere projecten is ook sprake van onderuitputting, in de begroting is daar in totaal 3,5 miljoen euro voor opgenomen. De wethouder is trots op het team. Er zijn steken laten vallen, maar daar wordt ook van geleerd. De wethouder is tevreden over de adviseur, ook al heeft hij fouten gemaakt. Een van de ingeschreven architecten uit de aanbesteding zat later in de welstandscommissie. De uiteindelijk gekozen architect heeft het ontwerp moeten aanpassen vanwege onder andere de kleurstelling. Flexwerk wordt al jaren toegepast in het land met wisselend succes, de O.R. heeft unaniem ingestemd met de flexplannen op grond van werkbezoeken. De wethouder geeft geen garantie dat dit alle vertraging is, hij heeft geen invloed op een slechte of goede winter. Wel is er vertrouwen: het bestek en de onderhandelingen zijn afgerond, de bouw is begonnen en op het bord bij het bouwterrein staat de opleverdatum vermeld. Het contract was niet ontoereikend. Binnenkort komt het college met een voorstel met krediet, plan van aanpak en programma van eisen voor het trouwpaviljoen. De wethouder kan zich alle zorgen voorstellen, maar is zelf tevreden over het proces. Op bepaalde kwalificaties zal hij niet ingaan.

ChristenUnie vraagt waarom vooraf geen signalen zijn afgegeven dat de aanbestedingsmethode risico's in zich droeg en waarom tussentijds de aanpassingen voor flexwerk niet zijn gemeld. **De wethouder** kan zich dat voorstellen. Bij een traditionele aanbesteding had hij vier jaar voorspeld en was het op twee uitgekomen. De wethouder heeft echter dit gedurfde ambitieuze plan gehad waarbij niets tegen moest zitten, het zit echter wel tegen.

ChristenUnie kent bedrijven van duizenden medewerkers die tot op de maand nauwkeurig zo'n operatie plannen. Deze uitloop is wel heel extreem.

DOP wil weten waaruit blijkt dat de adviseur goed werk levert. **Wethouder Kuper** noemt zijn grote kennis van zaken en zijn rol in de kwaliteitsbewaking van het uiteindelijke ontwerp. Natuurlijk heeft hij ook steken laten vallen en het college heeft hem daarop aangesproken.

De heer van Lingen voegt toe dat opmerkingen van de welstandscommissie over kleurstelling ook zijn meegenomen in het ontwerp. Later is een oordeel van de commissie afgeblazen en vervolgens kwam de commissie met nieuwe inzichten over de kleurstelling; de aansluiting van nieuwbouw op bestaande bouw; en de pui van gebouw B. De architect moest hierdoor opnieuw terug naar de tekentafel. Wat betreft flexwerk, in het concept kan flexibel geschoven worden tussen capaciteit van vergader- en werkplekken. Bij een grote groei van de organisatie zal het aantal vierkante meters natuurlijk wel tekort schieten. De dislocaties bieden betere arbeidsomstandigheden dan het bestaande gebouw B en voldoen aan de Arbo-eisen. **Wethouder Kuper** merkt op dat er geen signalen van onrust zijn onder werknemers, een lid van de O.R. zit in de stuurgroep.

VVD zegt dat de combinatie renovatie en nieuwbouw vaker voorkomt en ook goed kan gaan. Hoewel de aanbesteding op basis van een globaal ontwerp is, kan de uiteindelijke keus wel degelijk voor een ontwerp zijn dat verder gaat dan de eerste creatieve ideeën. Waarop baseert de wethouder zijn vertrouwen? Vertraging door gebruikelijke zaken als vorstverlet zou heel wel op

kunnen treden en hoort in de calculatie meegenomen te worden. VVD vindt het moeilijk te vertrouwen na het eerste traject. Wat betreft de welstandscommissie, blijkbaar zat daar iemand met een dubbele pet in. Anderzijds behoort voorleggen aan de commissie tot het normale traject en biedt het niet echt een geldige verklaring voor de vertraging.

Wethouder Kuper baseert zijn vertrouwen op het definitieve ontwerp; het bestek dat voorgelegd is aan de stuurgroep; de gesprekken met de aannemer; en de start van de bouw. **De heer van Lingen** voegt toe dat het programma van eisen al wel een zekere detaillering kende, maar niet zo volledig uitgewerkt als bij een traditionele aanbesteding. Het ruwe programma van eisen wordt werkenderwijs verder ontwikkeld.

De voorzitter concludeert dat de commissie behoefte heeft het onderwerp voor de volgende vergadering te agenderen.

8B Vaarverbinding Erica-Ter Apel: gemeentelijke garantstelling (op verzoek college)

Wethouder Kuper licht toe dat de commissie om haar wensen en bedenkingen wordt gevraagd bij dit voorstel voor gemeentelijke en provinciale garantstelling. Voor de vakantie presenteerde het college Emmense projecten aan de provincie. De provincie gaf aan graag een gemeentelijke inspanningsverplichting van afgerond 3,8 miljoen euro te zien voor de vaarverbinding. Dat deed inbreuk op de planning van het college, toch is unaniem besloten het wel te doen en is wethouder Kuper gevraagd met gedeputeerde Munnikma te onderhandelen. De provincie stelde een package deal voor met de tuinbouw en de vaarverbinding in een, maar de wethouder zag zich daardoor in een onmogelijke positie en het college steunde hem hierin. De uitkomst van de onderhandelingen in de eerste week van juli is ten eerste dat de provincie de trekker van het project is en elk risico boven de 32 miljoen euro voor haar rekening neemt. Ten tweede zullen de aanbestedingsvoordelen half om half gedeeld worden. Ten derde trekken gemeente en provincie samen op om de garantstelling lager te maken door subsidies binnen te halen. Tot slot krijgt de gemeente de regie over en de mogelijke opbrengsten uit gebiedsontwikkeling. Andere partijen hoesten 22 miljoen euro op, de gemeente Hoogezand moet nog een besluit nemen. Verder is er 2,3 miljoen euro subsidie bijgekomen waardoor de 10 miljoen euro nu nog 7,56 miljoen bedraagt. De provincie heeft een geldstroom van 1,2 miljoen euro naar Emmense projecten toegezegd.

PvdA vraagt of de provincie en niet de gemeente opdraait voor hogere kosten in het geval toch een ander en duurder tracé gekozen zal moeten worden. Worden aanbestedingsvoordelen en subsidies meteen verdeeld, of wordt eerst de gemeentelijke garantstelling omlaag gebracht en daarna pas de provinciale? Tot slot pleit de fractie ervoor de haven in een van de dorpen te huisvesten. **Wethouder Kuper** antwoordt dat ieder risico boven de 32 miljoen euro voor de provincie is. Het omlaag brengen van de garantstelling gaat gelijk op: komt er bijvoorbeeld 5 ton uit het Duitse Haren dan gaan zowel de provinciale als de gemeentelijke garantstelling 2,5 ton omlaag. De aanbeveling over de dorpen neemt de wethouder mee, er loopt al een onderzoek naar de mogelijkheden van de haven in het Bhaco-traject. Als er goede argumenten voor een haven in Emmen zijn, zal de wethouder proberen de PvdA te overtuigen.

VVD vraagt waarom de wethouder niet voor een krediet kiest, het geld zal nodig zijn. Het college is gemachtigd zo te handelen volgens artikel 160 van de gemeentewet, maar wat doet het college als de commissie adviseert het niet te doen? De aanbesteding is al begonnen! Zijn er al aanbestedingsvoordelen? Ook spreekt de wethouder over inkomsten uit gebiedsontwikkeling en subsidies, zijn daar al acties in ondernomen of aanwijzing voor? Heeft hij Haren al bezocht bijvoorbeeld? **Wethouder Kuper** is blij dat het geen krediet is, dan was hij het geld in elk geval kwijt. Met een garantstelling is vijf tot zes jaar de tijd om het uiteindelijke bedrag zo laag mogelijk uit te laten komen. De wethouder gaat niet in op 'stel dat'-vragen. De gedeputeerde pleitte voor het na afloop verdelen van de voor- en nadelen, dat lijkt de wethouder eerlijk zaken doen. De wethouder is niet naar Haren geweest, eerder werd hem verweten een 'voortvarende' wethouder te zijn dus wacht hij nu af tot de raad hem opdracht daartoe geeft. Er is vooroverleg

over gebiedsontwikkeling waarover een stuk komt, maar geen concrete acties voordat er een besluit is genomen.

DOP heeft grote moeite met het voorstel. In januari stond in het voorstel dat de gemeente geen ander financieel risico zou lopen dan de 4,8 miljoen euro eenmalig en de 140.000 jaarlijks, nu is het toch hoger. De zin onder punt 1 klopt niet, de gemeente kan niet beslissen over provinciale garantstellingen, alleen over haar eigen. DOP stemde destijds voor vanwege werkgelegenheid, ontwikkeling en toerisme, maar neemt het nu graag terug in de fractie. De vrees is dat het toch duurder wordt of dat het hele bedrag toch besteed zal worden. **Wethouder Kuper** denkt dat de zin wel klopt, daarachter staat de gemeentelijke garantstelling gespecificeerd. De beslissing in januari was een juiste: het heeft geresulteerd in 22 miljoen euro van andere partijen. Het gat van 10 miljoen is ook nog verlaagd naar 7,8. In het slechtste geval investeert de gemeente 8 miljoen euro in een project van 32 miljoen euro grotendeels op haar eigen grondgebied. De dorpen zullen vast erg enthousiast zijn over de ontwikkelingen en de bruggen en sluizen. Daarmee zit Emmen nog steeds voor een kwartje op de eerste rang.

PvdA gaat na de beantwoording van de wethouder en haar eigen overdenkingen in de eerste termijn akkoord met het voorstel. Straks ligt er een toeristische waterweg van Amsterdam naar Kopenhagen via Emmen. Ook is het goed voor werkgelegenheid en leefbaarheid, veel scholen en lokale belangen denken al actief mee. Mensen willen investeren en dat is belangrijk voor dit gebied. Toeristen zullen langer blijven en het dierenpark bezoeken, wandelen en fietsen. Dit project moet Emmen niet voorbij gaan.

CDA was in januari positief in het besef dat de financiën nog niet rond waren, en is nog steeds positief. Er is ook al 2,4 miljoen euro van de 10 miljoen afgehaald door subsidie. Het is belangrijk dat het project doorgaat. Een garantstelling betekent niet dat het geld weg is. CDA complimenteert de wethouder voor zijn onderhandelingsresultaat: de afspraken zijn goed voor Emmen, het risico is afgegrensd en ligt daarboven bij de provincie en de regie voor gebiedsontwikkeling ligt ook nog bij Emmen. CDA raadt de wethouder een afwachtende houding dan ook af. Zelfs al is het bedrag 8 miljoen euro, dan nog wordt het project voor driekwart door anderen gefinancierd. Wie zou dat niet doen? CDA wenst het college veel succes en stemt in.

VVD stemde tegen in januari onder andere door de dunne financiële onderbouwing, waardoor het college binnen de kortste keren om meer geld aan zou kloppen. Dat blijkt nu het geval. In plaats van dat de wethouder terugkomt met een goede financiële onderbouwing en concrete acties voor subsidies en gebiedsontwikkeling, neemt hij een 'afwachtende' houding aan. Wat garandeert dat hij straks niet weer extra geld nodig heeft? In januari was 4,8 miljoen het maximum. De wethouder wil 'stel'-vragen niet beantwoorden, VVD kan hem niet dwingen antwoord te geven maar is niet gecharmeerd van de houding. Maar de wethouder heeft toch al een meerderheid met de collegepartijen dus zullen andere meningen wel weinig terzake doen voor hem. **Wethouder Kuper** vindt dat zijn woorden uit de context gehaald worden. Eén stelvraag wilde hij niet beantwoorden, de toekomst is immers steeds anders. Nu wordt hem een afwachtende houding verweten, bij de energiecentrale was hij nog te voortvarend. De wethouder luistert naar de wensen en bedenkingen uit de commissie en zal zich vijf jaar inspannen de garantstelling omlaag te brengen.

BGE voelt niks voor het voorstel. Er was een gat en er blijft een gat dat alleen door subsidies gedicht zou kunnen worden. 4,8 miljoen euro blijft voor BGE het maximum.

SP noemt het verkleinen van het gat een leuke prestatie, maar 7,5 miljoen euro is nog veel te hoog. Is de 610.000 euro van Aa en Hunze al meegerekend? In januari is het maximum op 4,8 miljoen euro afgesproken, de gemeente zou hiermee haar positie duidelijk gemaakt hebben. Het college zou andere vragen uit de Agenda voor de Veenkoloniën aan de raad voorleggen. Het had dus niet eerst in de media bekend mogen worden, maar eerst als een B-stuk naar de raad moeten gaan. De provinciale beslissing is uitgesteld tot Emmen en Hoogezand besloten hebben. SP steunt het voorstel niet.

ChristenUnie noemt de argumentatie dezelfde als in januari. De fractie is toen schoorvoetend akkoord gegaan in het besef dat er een gat van 10 miljoen euro was en doet dat nu weer na alles afgewogen te hebben.

GroenLinks was in januari al tegen en waarschuwde dat zoiets altijd duurder zou worden, dat blijkt nu te kloppen. De fractie verbaast zich dat de wethouder niet op 'stel'-vragen ingaat, maar wel een rekenvoorbeeld met eventuele bijdrage uit Haren geeft. De bestekvoorbereiding is al gestart, maar in de 32 miljoen euro zit nog een verschil van acht ton. De brieven van 4 en 27 september 2007 spreken elkaar tegen: volgens de eerste zou er een voorstel ter besluitvorming voorgelegd worden en volgens de tweede neemt het college na inbreng uit de raad het besluit volgen artikel 169.4. Er lijkt sprake van een 'Tichelaartje': eerst doen we het zo en dan toch anders. Het is beneden alles het bedrag af te grendelen op 4,8 miljoen met een toezegging van de wethouder en dan acht maanden later met de hele coalitie er toch 3,8 miljoen bij te doen. Waarom hebben de coalitiepartijen hun standpunt gewijzigd? Het is bijzonder ongeloofwaardig.

Wethouder Evenhuis noemt het democratie om van standpunt te wijzigen en daar als raad over te spreken. De gemeentelijke bijdrage zal tussen de 12,5 en 25 procent liggen, afhankelijk hoever de garantstelling omlaag zal gaan. Sommige projecten hebben nu eenmaal opstartverliezen, maar dit is wel nodig om te kunnen starten. De financiering eerst helemaal rond krijgen betekent vertraging. Emmen zit niet voor niks in het bestuur van SNN om middelen naar Noord-Nederland te halen.

CDA reageert op GroenLinks dat de fractie steeds met argumenten voor het project is gekomen. de provincie creëerde een nieuwe situatie en die heeft CDA opnieuw beoordeeld. Provinciale Staten hebben 12 september unaniem ingestemd en hebben blijkbaar meer vertrouwen dan de gemeenteraad.

PvdA vindt dat de koers van de wethouder de 4,8 miljoen euro in januari toe te zeggen zich dubbel en dwars heeft terugbetaald. Met een slappe koers waren alle bedragen van derden er niet gekomen. Daarnaast is destijds ook gezegd dat het college bereid was nader te bezien of meevallers uit ontwikkelingstrajecten voor ontbrekende dekking konden zorgen, voor zover de gemeentelijke bijdrage daar niet in voorzag. PvdA gaat akkoord en ziet er niks anders in dan in januari. Nooit van standpunt veranderen is politiek ook niet veel waard.

GroenLinks is bij uitstek de fractie die terug wil komen op verkeerde beslissingen. In de notulen van 25 januari staat dat het college duidelijk heeft gemaakt welke ruimte het wil geven, namelijk de 4,8 miljoen eenmalig en 140.000 jaarlijkse lasten. Meevallers zijn een ander verhaal, het is duidelijk dat de maximale inbreng van de gemeente is afgegrendeld in januari. Waardoor kwam trouwens het verschil in de brieven?

Wethouder Kuper antwoordt dat de eerste brief een fout van zijn kant was, hij dacht dat er een besluit moest worden genomen maar werd gecorrigeerd. De fracties kunnen slechts wensen en bedenkingen aangeven zoals in de tweede brief staat vermeld.

DOP vraagt of het dan niet in de raad behandeld wordt.

De voorzitter antwoordt dat de wensen en bedenkingen gehoord zijn, de meerderheid is voor. Het is staande praktijk om het daarna niet meer in de raad aan de orde te stellen.

DOP was van plan in de fractie te overleggen, maar dat kan niet meer. DOP stemt toch in met het voorstel: de ontwikkelingen in werkgelegenheid en de dorpen geven de doorslag. Het is een ongelukkige gang van zaken, maar DOP wil het plan niet torpederen. Het maakt niet uit dat er al een meerderheid is, DOP maakt zelfstandig een afweging.

De voorzitter sluit het onderwerp af.

9. Vaststellen verslag 13 juni 2007

Het verslag wordt vastgesteld.

10. Actuele mededelingen vanuit college/presidium

Wethouder Kuper zal de beantwoording op de vragen van de PvdA over de betalingsmogelijkheden van de OZB aan de raad doen toekomen. Het gaat overigens om minder dan tien klachten.

11. Ingekomen stukken vanuit het college

VVD wil 11D en 11E voor bespreking agenderen en neemt graag meteen de beantwoording van haar schriftelijke vragen en het verslag van interpellatie mee in de behandeling.

GroenLinks wil graag 11A agenderen om over de verhouding tussen artikel 160 en 169 van de Gemeentewet te discussiëren, het is niet de bedoeling om de discussie over de vaarverbinding over te doen.

12. Overige ingekomen stukken

PvdA overweegt 12A en 12C te agenderen als bespreekpunten.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.15 uur onder dankzegging.